

Från: Johan Grant <johan.grant@organisationspsykologerna.se>
Skickat: den 15 januari 2020 17:20
Till: Robert Holmberg <robert.holmberg@psy.lu.se>
Ämne: anmälan om kränkande särbehandling alternativt diskriminering

Hej Robert,

Jag vill med detta brev anmäla mig själv för kränkande särbehandling alternativt diskriminering av studenter.

Bakgrunden är att studenter skall ha angivit att jag gjort mig skyldig till kränkande särbehandling alternativt diskriminering. Jag har inte fått ta del av några sådana men uppfattar att studierektorn i sitt mail bekräftar att han tagit del av sådana och att han bedömt att det föreligger risk för att så skett och därför befriat studenter och ändrat i examinationsformer. Även ditt beslut att avsätta mig och avsluta mitt förordnande uppfattar jag som en bekräftelse på att så har skett eller åtminstone riskerar ha skett. Jag har dock inte tagit del av eller deltagit i någon utredning av sanningshalten i anklagelserna. Jag menar att jag inte har gjort mig skyldig till något sådant och hoppas förstås bli befriad från sådana misstankar genom att de utreds.

Eftersom jag inte fått ta del av vilka konkreta beskrivningar som riktats mot mig så kan jag här inte närmare specificera dem tyvärr.

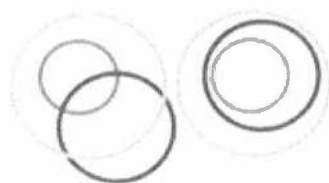
Vänligen bekräfta att du mottagit detta mail och beskriv hur du avser handlägga ärendet.

Med vänlig hälsning

Johan

JOHAN GRANT

Ph D. Managing Partner,
Assistant professor, Work & Organisation, Dept. of Psychology, Lund University



Organisationspsykologerna
Österlånggatan 43, 5th floor
111 31 STOCKHOLM
SWEDEN
+46 (0)8 733 11 00
+46 (0)70 733 00 99
www.organisationspsykologerna.se
johan.grant@organisationspsykologerna.se
[LinkedIn](#)

"The most fundamental assumption of the underground managerial world is that truth is a good idea when it is not embarrassing or threatening – the very conditions under which truth is especially needed."



Till berörda parter

Utredning med anledning av misstänkt trakasserier

Bakgrund

Arbetsgivaren har, genom prefekt Robert Holmberg, 15 januari 2020 fått kännedom om händelser/beteenden som kan misstänkas vara trakasserier på grund av kön och/eller sexuella läggning enligt diskrimineringslagen. Med anledning av det har Samhällsvetenskapliga fakulteten, i enlighet med lagskyldighet, startat en utredning kring händelserna/beteendena i syfte att klargöra vad som har hänt. Utredningen kan även ligga till grund för handlingsplan för att komma tillrätta med eventuella trakasserier..

Prodekan har utrett händelseförloppet med stöd av HR vid fakulteten och sektionen HR.

Arbetsgång utredningen

Utredningen har initierats av anmälan från Johan Grant (JG), adjungerad universitetslektor via e-post till prefekt Robert Holmberg (RH) den 15/1-2020 (bilaga 1). JG har i sin anmälan anmält sig själv för vad han menar kan vara kränkande särbehandling alternativt diskriminering av studenter på kursen 10:2 på psykologprogrammet ht-2019.

På kursen 10:2 ingår ett moment kallat "Arbetskonferens/Workshop" (tidigare benämnt "Externatet") med efterföljande seminarier/övningsdagar. Syftet med momentet är att utifrån en särskild metodik arbeta med gruppdynamik, roller och ledarskap i organisationer.

Anmälaren har ställt frågan om han själv kan vara skyldig till kränkande särbehandling eller diskriminering av studenter under ovan angivna kursmoment. Eftersom kränkande särbehandling definieras i AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö, (Arbetsmiljöverket), som bara omfattar relationen arbetsgivare-arbetstagare, omfattas inte studenter av densamma. Mot denna bakgrund kan konstateras att kränkande särbehandling som begrepp inte är applicerbart på studenter. Däremot kan JG ha påverkat studenternas arbetsmiljö negativt under kursen vilket kan ha haft effekt på deras möjligheter att nå goda studieresultat, men det omfattas inte av denna utredning.

När det gäller anmälarens fråga om han har utsatt studenterna för diskriminering, måste antas att han menar formen "trakasserier" enligt diskrimineringslagen.

Utbildningsanordnaren har en skyldighet att utreda när det föreligger misstanke om trakasserier som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Syftet med utredningen är att få tillräckligt med information och kunskap om situationen, så att utredaren kan bedöma om det rör sig om trakasserier som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, eller om händelserna beror på något annat, för att kunna sätta in åtgärder så att det inte inträffar igen.

Diskrimineringslagen talar om trakasserier som ett uppträdande som kränker någons värdighet och har ett samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det framgår av förarbetena att det är den utsatta personen som avgör om en kränkning har skett. Därutöver måste avgöras om kränkningen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, samt om det i sådant fall kan anses att den utpekade borde förstått att beteendet inte var acceptabelt eller om det hade krävts att den/de utsatta sa ifrån för att hen skulle förstå och kunna upphöra med sitt beteende. Först därefter kan det avgöras om trakasserier i enlighet med diskrimineringslagen har förekommit.

Utredaren har inlett utredningen genom att ta del av studentinlagor (kursvärdering för den aktuella kursen, se bilaga 2, och e-post) och en kurssammanställning från den aktuella kursen gjord av studierektor Jonas Bjärehed (JB), se bilaga 3. Därefter har utredaren talat med JG (200504 och 200514), för att få mer information kring händelserna. Utredaren har även tagit del av en skriftlig redogörelse, se bilaga 4.

Bakgrund till anmälan

I anmälan anger JG att bakgrunden till anmälan är att studenter angivit att han gjort sig skyldig till kränkande särbehandling alternativt diskriminering. JG har enligt uppgift inte själv fått ta del av några sådana angivelser men uppfattar att studierektorn via mail bekräftat att JB tagit del av sådana och att JB bedömt att det föreligger risk för att så skett och därför befriat studenter och ändrat i examinationsformer. JG menar att han inte har gjort sig skyldig till något sådant och vill därför att klagomålen utreds.

Händelseförlopp

Höstterminen 2019 var temat för momentet arbetskonferens/workshop "Var är pappa...? En workshop om att integrera det maskulina och det feminina för att skapa en kultur av öppenhet och äkta omsorg". I inledningen av konferensen definierar lärarna hur arbetet ska gå till.

Under och efter kursmomentet blev studierektor kontaktad av studenter som berättade att de till följd av kursmomentets upplägg och genomförande upplevde stark personlig stress och obehag. Detta tog sig uttryck i negativa känslomässiga reaktioner och negativt tänkande. Studenterna lyfte fram att en stark bidragande orsak till reaktionerna var bemötandet från inblandade lärare, som beskrivs som nedvärderande, konfliktskapande, medvetet provocerande och starkt normativt. Flera studenter framhåller att de upplevde ett nedvärderande riktat mot dem som kvinnor och på grund av deras sexuella läggning. Andra exempel som nämns är nedsättande personbenämningar och antydningar om att det finns sexuell spänning eller attraktion mellan deltagare.

Efter kursen genomförde institutionen en kursvärdering, vilken har besvarats av 20 (av 37) studenter. En av frågorna berör specifikt diskriminering: *Likabehandling:*

Anser du att kursens deltagare har behandlats på lika villkor oavsett dennes grupptillhörighet i de diskrimineringsgrunder som regleras i lag? (d.v.s. kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder). Frågan har besvarats jakande av ca 26% av studenterna och nekande av ca 74%. Av fritextsvaren som följer efter frågan kan utläsas att flera studenter upplevt otrygghet och obehag samt problem med bemötandet från momentets lärare. Huvuddelen av kritiken berör kursmomentet och hur det var upplagt. Det finns också fritextkommentarer där studenter skriver att momentet var provocerande, men i deras tycke inte diskriminerande enligt diskrimineringslagen.

Av kursvärderingen framgår också kritik mot momentets innehåll och utformning, och en oklar koppling till kursplan och utbildningen i övrigt.

Undervisningsmomentet får också kritik för oklara instruktioner och otydliga syften. Flera studenter uttrycker också en rädsla för att bli negativt bedömda på kursens examination utifrån sitt kön eller könsidentitet, dvs rädsla för direkt diskriminering eller repressalier, vilket inte utreds här.

Under och efter kursen mottog studierektor e-postmeddelanden från studenter. Meddelandena innehåller i de flesta fall personliga negativa upplevelser av kursen, men där finns också andrahandsberättelser gällande studenter som följt kursen tidigare år. E-postmeddelandena är skrivna som personliga berättelser till studierektorn. Ingen av studenterna har enligt studierektor explicit uttryckt att de upplevt trakasserier enligt diskrimineringslagen, men flera har uttryckt att deras upplevelser gränsar till detta.

Enligt JG var det en viktig del av momentet att utmana könsroller, och kulturen och förhållandet till auktoritet. JG menar att avsikten inte har varit att kränka någon av deltagarna, och pedagogiken som tillämpats är helt i linje med den litteratur som momentet utgår från. JG framhåller att han som lärare medvetet försökt uppmuntra studenterna till att utmana och undersöka dolda antaganden och idéer som hindrar lärande. Kursen handlar om hur undvikande av känsliga frågor har negativ inverkan på lärande och utveckling i organisationer och att förmågan att kommunicera på en personlig nivå är avgörande för att utveckla en kultur av öppenhet och transparens.

När det gäller upplägg och planering av kursen framgår det också i samtal med JG att 2019 års kurs schemamässigt genomförts på ett annat sätt än tidigare års kurser. Liknande förändringar i hur kursens moment har placerats tidsmässigt har dock genomförts andra terminer och har då inte påverkat utfallet menar JG. Förändringen i hur kursens olika moment placerats tidsmässigt kan ha bidragit till de negativa upplevelserna, eftersom studenterna inte fått vissa förberedande moment innan arbetskonferensen/workshopen.

Bedömning

Utredningen kan vid en helhetsbedömning konstatera följande:

Det framgår av materialet att döma att studenter på den aktuella kursen upplevt problem som tillskrivs lärares bemötande och förhållningssätt i relation till studenter. Av e-postmeddelanden och kursvärdering går det inte specifikt att utläsa att JG anklagas för diskriminering eller att studenterna utsatts för diskriminering, även om det står klart att studiemiljön inte fungerat optimalt.

Utredaren kan konstatera att beskrivna händelser /beteenden inte är trakasserier enligt diskrimineringslagen. Inte desto mindre konstateras att händelserna har fått negativa konsekvenser för studenters hälsa, ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Rekommendationer

Baserat på ovanstående rekommenderar utredaren institutionen att inför nästa gång kursen 10:2 på psykologprogrammet ska genomföras:-grundligt genomlysas dess pedagogiska upplägg, inklusive förberedelser för och genomförande av obligatoriska moment, för att förebygga att en dålig arbetsmiljö uppstår igen.



Lena Eskilsson
Prodekan

Bilagor:

Bilaga 1 – Anmälan om kränkande särbehandling alternativt diskriminering av studenter

Bilaga 2 – Kursvärdering från kursen 10:2 på psykologprogrammet höstterminen 2019

Bilaga 3 – Sammanställning författad av studierektor Jonas Bjärehed

Bilaga 4 – JGs redogörelse